

Offensive cybereffekter

Danmark har siden 2016 bidraget til NATO's forsvar i cyberspace og forbereder sig nu på også at kunne bidrage til NATO's operationer med effekter fra den offensive del af kapaciteten.

Et bidrag til NATO med offensive cybereffekter betyder, at Danmark med cybervåben leverer en effekt mod et mål i et NATO-operationsområde. Kapaciteten indsættes fra faciliteter i Danmark, og kommandoen over kapaciteten bibeholdes nationalt, men handlingen foregår i rammen af en international NATO-operation og mod mål i udlandet. Der kan dog være behov for at udsende dansk personel til at deltage i planlægning og koordination af cyberoperationer fra et internationalt operationscenter.

Den danske militære kapacitet til operationer i cyberspace er under opbygning og forventes fuld operativ i 2019

Offensive cybereffekter har til formål at støtte militære operationer. Cybervåben kan indsættes sammen med andre militære midler eller eventuelt selvstændigt mod et givent mål. Kapaciteten opererer således i den virtuelle verden, men leverer effekter i den fysiske verden. Kapaciteten kan anvendes mod mål, der er tilsluttet internettet, eller mål der er en del af lukkede netværk, hvortil der er fundet en vej ind.

Center for Cybersikkerhed, som er en del af FE, er Danmarks nationale IT-sikkerhedsmyndighed.

FE's "hackerakademi" har tiltrukket mange dygtige medarbejdere til den offensive cyberkapacitet.

Cyberkapaciteter – en del af den militære værktøjskasse

I forbindelse med anvendelse af den offensive cyberkapacitet i en international operation vil kapaciteten være underlagt forsvarschefen som enhver anden militær kapacitet. Forud for evt. indsættelse vurderes det, om der skal indhentes samtykke fra Folketinget – lige som det er tilfældet med anvendelse af øvrige militære magtmidler.

Cyber i NATO

På NATO-topmødet i Warszawa i 2016 blev cyberspace anerkendt som et militært domæne på linje med land, sø og luft. Cyberdomænet er nu ved at blive integreret i NATO's kommandostruktur, og konkrete tiltag vedrørende Alliancens cyber forsvars- og afskrækkelsesprofil bliver et af fokusområderne på topmødet i 2018.

Cyberkapaciteten er i daglig anvendelse

Når cyberkapaciteten ikke er indsat i militære operationer, vil den være til rådighed for chefen for Forsvarets Efterretningstjeneste, der kan lade kapaciteten indgå i løsningen af tjenestens opgaver. Herved opnås en væsentlig styrkelse af efterretningstjenestens samlede kapacitet til at kunne indhente oplysninger om statslige og kriminelle aktørers aktiviteter gennem cyberspace. Dermed sikres fuldt udbytte af cyberkapaciteten til daglig, og samtidig kan et højt kompetenceniveau udvikles og fastholdes.